

Titel wetsvoorstel : Plantgezondheidswet (PGW)

Gevolgen: ingrijpend / middelgroot / beperkt

Interactie burgers/bedrijven

x

Maakbaarheid systemen

x

Handhaafbaarheid

x

Fraudebestendigheid

nvt

Complexiteitsgevolgen

x

Risico procesverstoringen: gemiddeld

Uitvoeringskosten

incidenteel

structureel

• Dienstverlening

€ 0

€ 0

• Handhaving/toezicht

€ 55.100

€ 41.320*

• Automatisering

€ 0

€ 0

Personele gevolgen:

+/- 0,4 fte incidenteel

+/- 0,3 fte structureel
(*doch enkele tientallen fte op termijn.)

Invoering mogelijk per:

01 - 01 - 2020

Beslag portfolio:

Eindoordeel: ...

Beschrijving voorstel/regeling

Het wetsvoorstel vervangt de huidige Plantenziektenwet (Pzw) door de Plantgezondheidswet (Pgw). Hiermee wordt uitvoering gegeven aan Verordening (EU) 2016/2031 van het Europees Parlement en de Raad van 26 oktober 2016 betreffende beschermende maatregelen tegen plaagorganismen bij planten (Plant Health

Regulation, of PHR) en Verordening (EU) 2017/625 van het Europees Parlement en de Raad van 15 maart 2017 betreffende officiële controles en andere officiële activiteiten die worden uitgevoerd om de toepassing van de levensmiddelen- en diervoederwetgeving en van de voorschriften inzake diergezondheid, dierenwelzijn, plantgezondheid en gewasbeschermingsmiddelen te waarborgen (Official Control Regulation of OCR).

Beide verordeningen zijn met ingang van 14 december 2019 van toepassing

De PHR vervangt de EU Fyto richtlijn 2000/29/EG en dient ter bescherming van de plant gezondheid in de lidstaten. Europa wordt in steeds grotere mate blootgesteld aan nieuwe fytosanitaire risico's. Dit door toenemende handelsstromen en klimaatverandering. De nieuwe verordening beschermt de EU beter tegen de introductie van schadelijke organismen en stelt lidstaten beter in staat maatregelen te nemen bij een uitbraak. De OCR geeft een integraal en uniform systeem voor officiële controles binnen de gehele agro levensmiddelen keten.

De OCR vervangt de eerdere controle verordening op dit gebied, Verordening (EG) 882/2004. Het doel van dit Europees geharmoniseerde controle systeem is het voorkomen, elimineren of verminderen van risico's voor de mens, dieren en planten binnen de agro levensmiddelen keten. De verordening schrijft daartoe o.m. controles voor door de bevoegde autoriteiten om zo na te gaan of de Europese regelgeving -waaronder de PHR- voor deze keten wordt nageleefd.

Beide verordeningen behoeven de nodige uitvoeringsverordeningen om in de praktijk toepasbaar te kunnen zijn. Deze zullen worden geïmplementeerd in regelgeving (uitvoeringsmaatregelen) op basis van de PGW.

Interactie burgers/bedrijven

Het wetsvoorstel richt zich met name tot bedrijven die zich bezig houden met telen of verhandelen van plantmateriaal. De normen in het wetsvoorstel zijn goed uitlegbaar en begrijpelijk voor de genoemde doelgroep die al langer onder fytosanitaire EU wetgeving vallen. De artikelen 15 en 25 vragen om medewerking van bedrijven aan opgelegde maatregelen door de NVWA, het op verzoek van de NVWA inzage geven in bescheiden en het overleggen daarvan. Hier worden geen problemen verwacht. Communicatie over de PHR aan de doelgroep wordt al sinds enige tijd gegeven vanuit de NVWA en de betrokken plantaardige keuringsdiensten (BKD, KCB, NAK en Naktuinbouw).

Maakbaarheid systemen

Met het wetsvoorstel en de daarop nog te realiseren lagere regelgeving (EU uitvoeringsmaatregelen) worden fytosanitaire taken opgedragen aan de NVWA die voor een groot deel overeenkomen met de taken die de NVWA nu al uitvoert ingevolge de Plantenziektenwet. Een aantal van deze taken wordt echter door het wetsvoorstel verzwaaard en er komen ook de nodige nieuwe taken bij. Hierdoor nemen de uitvoeringslasten toe en zijn aanpassingen in de ICT nodig. De precieze implicaties voor de data systemen zijn afhankelijk van de nog te realiseren genoemde uitvoeringsmaatregelen en zullen worden opgenomen in de daarop uit te brengen HUF toetsen.

Handhaafbaarheid

Het wetsvoorstel kent zelf maar twee normstellingen; de artikelen 15 en 25 die verplichtingen opleggen aan betrokken ondernemers om gegevens en inlichtingen te verschaffen en inzage te verlenen in gegevens en bescheiden als ook mee te werken aan opgelegde

maatregelen en inlichtingen te verschaffen over de herkomst en verhandeling van planten. Met de introductie van het instrument van de bestuurlijke boete wordt de handhaving van deze bepalingen gediend. Wel wordt in het voorstel een bepaling gemist die het mogelijk maakt bij ernstige overtreding van deze verplichtingen strafrechtelijk te kunnen optreden.

Fraudebestendigheid

Het wetsvoorstel geeft zelf geen aanleiding tot het maken van opmerkingen in het kader van de fraudebestendigheid daar bepalingen die daarvoor vatbaar zijn ontbreken. Mogelijk geven de nog te realiseren uitvoeringsmaatregelen wel aanleiding tot het maken van dergelijke opmerkingen in de daarop uit te brengen HUF toetsen.

Complexiteitsgevolgen

De PHR waaraan uitvoering wordt gegeven door onderhavig wetsvoorstel introduceert nieuwe verplichtingen voor het bedrijfsleven en (daarmee) de nodige nieuwe taken voor de NVWA maar ook intensivering van bestaande taken en werkzaamheden. Voor de toezichthouder zal dit gepaard gaan met beduidend meer en complexere processen en handelingen. Ook de contacten met het bedrijfsleven zullen talrijker en complexer zijn dan voorheen. Er zal daarom zeker geen reductie van complexiteit plaatsvinden.

Risico procesverstoringen

Het wetsvoorstel zelf levert weinig risico's op voor procesverstoringen. De nog te realiseren uitvoeringsverordeningen op basis van de PHR en OCR kunnen tot een ander beeld leiden. Dit zal aan de orde komen in de HUF toetsen die worden uitgebracht op de regelingen die op de PGW zijn gebaseerd en de uitvoeringsverordeningen implementeren. Wel kan al worden vermeld dat bij de huidige dwingende formulering van artikel 22 van het wetsvoorstel waarin wordt verwezen naar de artikelen 79 en 80 van de OCR de vraag

rijst of de retribueerbaarheid van "alle officiële controles en andere officiële activiteiten" wel uitvoerbaar zal zijn gelet op de enorme hoeveelheid en diversiteit van deze handelingen.

Uitvoeringskosten

Het wetsvoorstel is een kaderwet. De precieze aard en omvang van de taken voor de NVWA en de daarmee gemoeide uitvoeringskosten zullen pas duidelijk worden in de op basis van deze wet vast te stellen lagere regelgeving (ter uitvoering van EU uitvoeringsmaatregelen). In de op deze maatregelen nog uit te brengen HUF-toetsen wordt ingegaan op de precieze kosten van de uitvoering.

Gelet op enkel en alleen de hoeveelheid nieuwe dan wel geïntensiveerde bestaande taken die de PHR voor de toezichthouder introduceert kan er nu al wel van worden uitgegaan dat hiermee de nodige capaciteit zal zijn gemoeid.

De introductie van het instrument van de bestuurlijke boete in dit wetsvoorstel betekent naast een verbetering van de handhaafbaarheid ook een verzwaring van de uitvoeringslasten voor de NVWA. Daarbij gaat het om capaciteit voor het opleggen en innen van de bestuurlijke boete en de behandeling van verwachte bezwaar- en beroepzaken.

Deze kosten worden geraamd op incidenteel 55.100 euro in 2020 en structureel 41.320 in 2021 e.v..

Personele gevolgen

Met de bovengenoemde uitvoering van de bestuurlijke boete is een incidentele formatie van 0,4 fte in 2020 gemoeid en structureel 0,3 fte voor 2021 e.v..

(*) Wel kan al worden aangegeven dat los van dit wetsvoorstel de PHR en OCR en de daarop gebaseerde uitvoeringsverordeningen een zodanig takenpakket voor de NVWA introduceren dat hiermee een aanmerkelijke benodigde capaciteit

zal zijn gemoeid. Een eerste inschatting gaat uit van enkele tientallen fte's.

Invoeringsmoment

Invoering is voorzien per 14 december 2019. Op die datum worden de genoemde EU verordeningen (PHR en OCR) waaraan het wetsvoorstel uitvoering geeft van kracht.

Eindoordeel

Het wetsvoorstel zelf is een kaderwet en bevat zelf weinig bepalingen die zich laten toetsen op uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid. Pas bij de EU uitvoeringsmaatregelen uit hoofde van de PHR en OCR en de implementatie daarvan in regelgeving op basis van de PGW zal dit mogelijk zijn in de daarop uit te brengen HUF toetsen.